

Biblická hodina 19.05.2022

– zhrnutie biblického výkladu –

Oddiel zo Starého zákona: Ozeáš 7

¹ Keď **uzdravím** Izrael, **bude odhalená** vina Efrajima a zlé skutky Samárie. Ako len **podvodne** konajú! **Zlodej** sa vkráda **dnu**, **vonku** plienia **záškodníci**. ² Nemyslia však na to, že **ja si pamätám ich zlé činy**. Ich skutky ich obklopujú, mám ich priamo pred sebou.

Sprisahania proti kráľovskému dvoru

³ **Skazenosťami obveseľujú kráľa** a svojimi podvodmi jeho veľmožov. ⁴ **Všetci** sú cudzoložníci, sú **ako pec rozpálená** pekárom, ktorý prestal bdieť, keď zamiesil cesto a čaká na jeho vykvasenie. ⁵ V deň nášho kráľa veľmoži pochoreli rozpálení vínom, čo natiahlo svoju ruku k posmievačom. ⁶ Veru, **prikrádajú sa so srdcom rozžeraveným** ako pec pri strojení **úkladov** — ich pekár spí po celú noc, ráno však vzbĺkne ako planúci oheň. ⁷ **Všetci** sú rozpálení ako pec a **stravujú svojich sudcov**. **Všetci** ich **králi padajú**, **nikto** z nich ku mne **nevolá**.

Pomýlená politika Izraela

⁸ Efrajim je medzi národmi, **mieša sa s nimi**. Efrajim je posúch, ktorý pri pečení **neotočili** na druhú stranu. ⁹ Jeho silu **stravujú** cudzinci, ale on **o tom nevie**, je posiaty **šedinami**, ale ani o tom **nevie**. ¹⁰ Vlastná **pýcha** usvedčuje Izrael priamo do tváre, ale **neobrátia sa** k Hospodinovi, svojmu Bohu, a napriek tomu všetkému **ho nehľadajú**. ¹¹ Efrajim sa stal podobný holubici: sú **dôverčiví, bez rozumu**, privolávajú **Egypt**, kráčajú do **Asýrie**. ¹² Keď pôjdu, rozprestriem na nich svoju **sieť**, **znesiem ich dolu** ako nebeských vtákov a budem ich **trestať**, ako počulo ich zhromaždenie. ¹³ **Beda** im, lebo odo mňa **odstúpili, skaza** na nich, lebo sa **vzbúrili** proti mne! **Ja som ich vykúpil**, oni však **o mne hovoria lži**, ¹⁴ ani ku mne **nevolajú** z hĺbky svojho srdca, **len kvília** na svojich lôžkach, kvôli obiliu a muštu si robia **na tele zárezy a vzdorujú mi**. ¹⁵ Ja som ich napomínal, posilňoval ich ramená, ale oni proti mne **kujú zlé plány**. ¹⁶ Obracajú sa k ničote, sú **ako nespôahlivý luk**. Mečom padnú ich veľmoži pre svoj bezočivý jazyk, ten bude ich výsmechom v Egypte.

Milí Bratia a milé sestry,

Ako pokračujeme v čítaní knihy proroka Ozeáša, stále jednoznačnejšie môžeme vidieť, aké veľké bolo odvrátenie sa izraelského ľudu od Hospodina, aké hlboké bolo to duchovné smilstvo, ktoré malo aj ťažký dopad na život v spoločnosti (v. 1-2.). Pretože hriech mal voľnú cestu všade. Stalo sa to napriek tomu, že Hospodin nevzdal svoju snahu, aby tento ľud dostal na správnu cestu, na cestu pokánia. Avšak bolo to tak, že keď niekde sa zdal byť nejaký výsledok, tak inde sa zasa preukázala ich nestálosť. O tom hovorí náš prvý verš, veď Izrael, Efraim, Samária každé je pomenovanie toho istého ľudu. Tu sa zdá, že ho uzdraví, ale tam zasa je odhalená ďalšia vina a zlé skutky. Lebo konajú podobne. Stratili tú prirodzenú plachosť pred zlom. Vonku či vnútri – je to úplne jedno, páchajú zlo. S Hospodinom tak nepočítajú,

že si nemyslia ani to, že ich vidí, že o nich vie a pamätá ich skutky. Skutočne nepoznajú Ho, a tým, ako by pre nich ani neexistoval. On však hovorí: „*Ja si pamätám ich zlé činy*“.

Je to skutočný obraz (v. 3-7.) následkov hriechu, ako veľmi dokáže prejavíť svoju skazu a ničenie vzťahu človeka s Bohom. Ako veľmi vie človeka oslepiť a urobiť bezcitným, že ani netuší, v akom nebezpečenstve sa nachádza. Táto skazenosť sa v dobe Ozeáša veľmi prehĺbila, čoho jasným znakom bolo aj striedanie sa kráľov na tróne v Samárii. Prevládala tu svojvôľa, dychtenie po moci a získanie moci za každú cenu – vrátane krviprelievania. Na takomto kráľovskom dvore panovala skazenosť, podvod a cudzoložstvo – a to nielen v duchovnom zmysle.

Prorok používa obraz pečenia chleba. Pec bola zhora otvorená, založili oheň a keď bola rozpálená, tak sa nechala úplne prehriať. Medzitým sa pripravilo cesto a vykyslo. Ak bolo treba, ešte sa prihrialo a tak sa chlieb dal piecť. Obraz pece sa tu vyskytuje rôzne až trikrát v podstate v zmysle, že „*takto veľmoži ľudu prikrádajú sa so srdcom rozžeraveným ako pec pri strojení úkladov, všetci sú rozpálení ako pec a stravujú svojich sudcov*“. Akoby stáli nad zákonom, ignorujú súdy, varovania, volanie. „*Všetci ich králi padajú*“ – čiže ich pôsobenie je na skazu každého, ich panovanie je len dočasné, nie však trvalé a tak ako sa k moci dostali, tak o ňu aj prídu – pádom. Ale – „*nikto z nich ku mne nevolá*“.

Najsmutnejšia je táto absencia hľadania Hospodina. On by chcel liečiť stav svojho ľudu, avšak oni Ho odmietajú. Napriek tomu, že sú na tom zle, aj vedia o tom, avšak nehľadajú pomoc a vyslobodenie, tobôž pokánie u Neho. Nikto, ani jeden... padajú a padnú – aj keď mohli volať... Pretože ľud Boží – a to je častá výčitka u Ozeáša – nepozná Hospodina, svojho Boha.

V ďalšej časti (v. 8-16.) hovorí proroctvo o vzťahu severného kráľovstva k ostatným národom, predovšetkým veľmociam, teda o mylnej zahraničnej politike. „*Efrajim je medzi národmi, mieša sa s nimi*“. Žiť vo svete ale nemiešať sa so svetom, teda ja vo svete, ale svet nie je vo mne – to nikdy nebolo ľahké. Poznať hranice, a tzv. červené čiary tiež nie je samozrejmé. Ak Izrael pre svoju zahraničnú politiku bol schopný (a prečo by nie, veď Hospodina nepoznal) vzdať sa svojej jedinečnosti, resp. svojho poslania medzi národmi reprezentovať Hospodina, tak sa vzdal vlastne seba samého, vlastnej identity a splynul so svojím okolím. Ako potom ostatné národy by boli mohli počuť či vidieť svedectvo o živom Bohu? Veď ten, kto im Ho mohol sprostredkovať, zlyhal a bol neverný. Preto dodnes je také zásadné varovanie nemiešať sa s okolitým svetom, nechcieť presvedčiť svet, že „*my kresťania sme takí istí ľudia, ako vy*“ – lebo tým zaprieme ten rozdiel, ktorý nie je v nás samotných, ale v tom, že sme Boží ľud, Božie deti. Toto platí odvtedy aj dodnes, aj pre dnešných veriacich či kresťanov.

Prorok používa ďalšie obrazné reči, ako prirovnávanie ľudu k posúchu, ktorý pri pečení neotočili, preto jedna strana je možno navonok pekne upečená alebo možno aj spálená a druhá zostala neupečená. Čiže nie je vhodný na jedenie, ale ho treba vyhodiť. Tak sa aj Boží ľud znehodnotil. Ani si to neuvedomuje, nevie o tom, že „*jeho silu stravujú cudzinci, je posiaty šedinami.*“ Je zbavený sily a moci, ktorú by v Ňom mal, šediny naznačujú dĺžku času, počas ktorý sa to už deje. Veď vždy je to smutné, ak človek si ani nevšimne, že druhí ho využívajú ba zneužívajú a on sa ešte teší popularite či pozornosti, ktorá sa mu takto dostane. Ale akú to má cenu! „*Vlastná pýcha usvedčuje Izrael priamo do tváre, ale neobrátia sa k Hospodinovi, svojmu Bohu, a napriek tomu všetkému ho nehľadajú.*“ Aké škody vie napáchať pýcha a sebaklam!

Túto politiku charakterizuje, že všemožne hľadajú pomoc a zmluvného partnera, čo však nikdy nebolo zadarmo a skončilo to vydaním sa napospas týmto zmluvným nepriateľom. Veď tú pomoc mali hľadať u Hospodina, ktorý túžobne čakal na volanie svojho ľudu! Ale oni „*sú dôverčiví, bez rozumu, privolávajú Egypt, kráčajú do Asýrie.*“ Egypt a Asýria, dve veľmoci, medzi ktorými ako dvomi mlynskými kameňmi sa melie malý Izrael. Ani jeden nepomôže, ale obidvaja by si ochotne pričlenili k svojej ríši izraelské územie. Asýria ani Egypt nepomôžu, ako aj dnes je blúdenie hľadať pomoc hocikde inde namiesto hľadania u Hospodina.

Táto nevera má ale svoje následky. Bude ich však lapať Hospodin a Mu neuprchnú. „*Ked' pôjdu, rozprestriem na nich svoju sieť, znesiem ich dolu ako nebeských vtákov a budem ich trestať, ako počulo ich zhromaždenie. Beda im, lebo odo mňa odstúpili, skaza na nich, lebo sa vzbúрили proti mne!*“ Ďalšie Jeho slová hovoria o sklamaní, že ani teraz Ho nehľadajú, ale ešte sa Mu protivia. „*Sú ako nespoľahlivý luk*“ – obrazná reč, že nie sú hodné toho, čo by malo byť ich poslaním. Ich pád je neodvratný a tí, v ktorých dúfali, sa mu budú vysmievať.

Oddiel z Nového zákona: Rm 13,8-10

Bratská láska

⁸ Nikomu nebudte **nič dlžní, okrem toho**, aby ste sa **navzájom** milovali, lebo **kto miluje blížneho, naplnil Zákon.** ⁹ Veď **prikázania**: Nescudzoložíš, nezabiješ, nepokradneš, nepožiadaš a ak je nejaké iné prikázanie, **sú zhrnuté** v tomto slove: **Milovať budeš** svojho **blížneho** ako seba samého. ¹⁰ **Láska blížnemu nerobí zle. Naplnením Zákona je teda láska.**

Milí Bratia a milé Sestry,

Suma pravidiel spolunažívania veriacich s ostatnými. Aj tak by sme mohli zhrnúť tieto riadky, v ktorých nám apoštol podáva stručný praktický výklad druhej časti Desatora. Ako sa v praxi prežíva a uplatňuje láska, ku ktorej nás slovo Božie

vyzýva a zaväzuje? Predovšetkým je to viacej ako povinnosť, je to dlh, nesplateľný, ale stále splácaný. Jeho dôvodom ale aj prameňom je spasiteľná láska Pána Ježiša Krista. Dlh máme voči Nemu, ale splácame ho tým, medzi ktorých nás umiestnil.

Okrem toho však iné dlhy by sme nemali mať. Apoštol hovorí: nikomu nebudte nič dlžní – okrem tejto lásky. Vskutku to praktizujeme práve naopak. Sme dlžní plnením sľubov, ktoré sme dali, vrátením vypožičaných vecí alebo plnením svojich a najrôznejších povinností... sme dlžní pozornosťou, časom, starostlivosťou a čím všetkým ešte aj svojim najbližším – nieto ešte cudzím, ba nepriateľom. Ale dlh lásky si neuvedomujeme. Možno aj preto, lebo pod týmto pojmom myslíme predovšetkým na nežné city, ktoré nemávame voči mnohým ľuďom. Ale práve tu si môžeme uvedomiť, že láska to nie sú city a pocity, ale praktický prístup k druhému človeku. Nie cítiť, ale praktizovať lásku nás vyzýva Písmo. Ťažisko kresťanského života je láska. Ako právom očakávané plnenie prikázaní, ktoré sa vzťahujú na blížneho.

Jednoduchý návod k tomu máme v poslednej vete: „*Láska blížnemu nerobí zle. Naplnením Zákona je teda láska.*“ Láska nerobí zle. Snažíme sa o to? Alebo je nám to ľahostajné? Ak vieme vedome nerobiť zle, vedie nás to k umiernenému až priateľskému prístupu k tomu druhému. Aj keď je to podľa panujúcich zvyklostí spoločenstva niečo nezvyčajné. Totiž, ak by sme sa opýtali – podobne dotyčnému zákonníkovi – že „kto je môj blížny“, tak je jasné, že je to ten druhý človek (čiže nie ja ale hocikto iný).

Z apoštolových slov je jasné aj to, že Zákon platí, stále je v platnosti, dokonca na ešte vyššej úrovni – na základe pohľadu na kríž a na ňom trpiaceho Pána Ježiša, pretože On tam svoju lásku preukázal všetkým a umieral za každého, bez rozdielu a bez podmienok.

Bratia a Sestry, je to výzva, ktorá nič nestratila na svojej aktualite. A jedine takto sa podobáť Pánovi Ježišovi, jedine takto naplňať Jeho vôľu je to správne nasledovanie, ktoré bude požehnané a bude požehnaním. Tento náš dlh, ak sme Jeho dielo spásy prijali, nás zaväzuje k životu, ktorý On po nás chce. Ak Ho milujeme, tak je nám dobré vedieť, ako svoju lásku môžeme v praxi preukázať. Nie slovami, ale skutkami, v ktorých možno spoznať jeho prítomnosť v našom živote. Veď napr. milovať nepriateľa je tak nesamozrejmé, že to vyvolá záujem, prečo, odkiaľ ten prístup a tá sila a pod. A vtedy je príležitosť aj slovami vyznať Toho, ktorý nás už vtedy miloval, keď sme mu boli ešte nepriatelia. Chodiť v Ježišových šľapajach je veľká výzva a je to požehnaný život.